

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Skönhet och livets skiftningar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleverna ska läsa och analysera skönlitteratur och andra texter, samt reflektera över innehåll, språk och stil.

Eleverna ska också utveckla sin förmåga att muntligt framföra och argumentera för sina åsikter.

Temat för litteraturen ska kunna kopplas till livets skiftningar, såsom lycka, sorg och skönhet.

Betygskriterium (E)

Eleven kan läsa, reflektera över och göra enkla sammanfattningar av texter samt skriva egna texter som anknyter till det lästa.

Den muntliga framställningen är sammanhängande och begriplig.

Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 1-3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till Pär Lagerkvist och hans verk (10 min)

- Presentera Pär Lagerkvist och hans betydelse inom svensk litteratur.
- Ge en kort sammanfattning av "Det är vackrast när det skymmer".
- Diskutera bokens teman och dess relation till livets skiftningar.
- Ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.

2. Textanalys av "Det är vackrast när det skymmer" (15 min)

- Dela ut utdrag ur texten för gemensam läsning.
- Diskutera stilistiska drag och språkbruk i texten.
- Analysera hur skönhet och livets skiftningar framställs.
- Betona hur dessa teman är relevanta för elevernas egna liv.

3. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in eleverna i mindre grupper för diskussion.
- Ställ frågor som: Vad betyder skönhet för er? Hur upplever ni livets skiftningar?
- Låt varje grupp sammanfatta sina tankar och förbereda en kort presentation.

4. Presentation och reflektion (10 min)

- Låt grupperna presentera sina diskussioner för klassen.
- Ställ följdfrågor för att fördjupa diskussionen.
- Reflektera tillsammans över vad som lärt sig från varandras perspektiv.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Pär Lagerkvists liv och verk.** Lagerkvist föddes 1891 och var en av Sveriges mest framstående författare och fick Nobelpriset i litteratur 1951. Hans verk berör ofta existentiella teman och människans villkor.
- **Temat skönhet.** Skönhet är en subjektiv upplevelse som ofta förknippas med känslor, natur och konstens roll i samhället. Det finns en koppling mellan skönhet och livets flyktighet.
- **Livets skiftningar.** Livets cykler, såsom glädje och sorg, påverkar människors perspektiv och hur skönhet upplevs. Diskutera hur dessa förändringar formar individens livssyn.
- **Litterär analys.** Förmågan att analysera texter och förstå deras djupare betydelser är central. Eleverna ska kunna identifiera teman, motiv och stilistiska drag.
- **Reflektion och diskussion.** Förmågan att uttrycka sina tankar och känslor kring skönhet och livets skiftningar är avgörande för den personliga utvecklingen.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Skymning	Den tid på dagen strax innan mörkret faller; en övergång från ljus till mörker.	Härstammar från fornnordiska "skymma".
Skönhet	Kvaliteten av att vara vacker, estetiskt tilltalande eller känslomässigt vacker.	Kommer från fornsvenska "skön".
Existentialism	En filosofisk rörelse som fokuserar på individens frihet och ansvar.	Härstammar från latin "existere", som betyder "att existera".
Metafor	Ett litterärt verktyg där ett ord eller uttryck används för att beskriva något annat.	Kommer från grekiska "metaphora", som betyder "överföring".
Melankoli	En känsla av djup sorg eller reflektion, ofta kopplad till skönhet och livets flyktighet.	Härstammar från grekiska "melankholía", som betyder "svart galla".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar vår upplevelse av skönhet våra känslor kring livets skiftningar? Fundera över personliga erfarenheter och exempel från litteraturen.
- B. Tänk på en tid när du upplevde något vackert mitt under en svår period. Hur påverkade detta din syn på situationen? Diskutera hur skönhet kan fungera som en slags tröst.
- C. I vilken utsträckning tycker du att litteraturen kan hjälpa oss att förstå och bearbeta livets svårigheter? Diskutera med exempel från "Det är vackrast när det skymmer".

Aktivitet

Eleverna ska skapa en visuell representation av skönhet och livets skiftningar. De kan använda olika material som papper, färger eller digitala verktyg för att skapa en collage eller en affisch. I sina verk ska de inkludera citat från Lagerkvists text som inspirerat dem. Efter att de har avslutat sina verk ska de presentera dem för klassen och förklara sin inspiration och hur de kopplat det till lektionens teman.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad handlar "Det är vackrast när det skymmer" om?	Teman kring skönhet och livets cykler.
Vilka känslor väcker texten hos dig?	Personliga känslor av nostalgi eller sorg.
Vilka stilistiska drag kan du identifiera?	Metaforer, symbolik, beskrivande språk.
Hur kan vi se på skönhet i relation till livet?	Skönhet som en tröst i svåra tider.
Vad tycker du är vackert?	Personliga definitioner av skönhet.
Hur påverkar livets skiftningar din syn på skönhet?	Livserfarenheter och reflektioner.
Vilka frågor väcker texten hos dig?	Reflekterande frågor om liv och död.
Hur kan vi använda litteratur för att förstå våra känslor?	Litteratur som verktyg för självrannsakan.

Hemuppgift

Skriv en personlig reflektion där du kopplar dina egna livserfarenheter av skönhet och livets skiftningar med teman från "Det är vackrast när det

skymmer". Använd citat från texten för att stödja dina tankar. Reflektera över hur dessa upplevelser format din syn på världen och hur du hanterar svåra tider.

Citat

"Skönhet är ett mysterium som bär på livets sanna meningar." – Pär Lagerkvist, 1919. Detta citat knyter an till lektionen genom att betona att skönhet är mer än yta; det är något som ständigt förändras och påverkas av våra livserfarenheter och känslor. Det uppmanar oss att reflektera över hur vi ser på skönhet i relation till livets olika faser.

Tags: [Lektion](#)